

Základní, základní umělecká a mateřská škola Ledenice

Náměstí 88
Ledenice 373 11

ŠKOLNÍ DRUŽINA

ŠVP

Obsah:

1. Charakteristika školní družiny
2. Poslání školní družiny
3. Konkrétní cíle vzdělávání
4. Formy a obsah vzdělávání školní družiny
5. Kroužky
6. Délka, časový plán a organizace ve školní družině
7. Obsah vzdělávání
8. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami
9. Chování účastníků
10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání
11. Platební podmínky
12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
13. Krizový plán při nevyzvednutí dítěte
14. Evaluační plán a autoevaluační plán

1. Charakteristika školní družiny

ŠD pracuje při ZŠ, ZUŠ a MŠ Ledenice. Nachází se v klidném prostředí odděleného pracoviště ZUŠ a pavilonu 1. stupně ZŠ. Kapacita ŠD je 105 účastníků. ŠD standardně navštěvují účastníci 1. – 5. ročníku, v případě naplnění stavu ŠD přednostně přijímá účastníky mladších ročníků.

2. Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a vyplněním volného času dětí spojeného s výchovou. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji od školního vyučování právě odlišují. Hlavním posláním je tedy zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku, též však dohledu nad účastníky.

Základním cílem je komplexní rozvíjení kompetence účastníků s přirozenou návazností na školní vyučování.

Jednotlivá oddělení jsou rozdělena podle věku, v ranním a koncovém bloku se setkávají všechny výše určené věkové kategorie v jednom oddělení.

Ve školní družině jsou rozvíjeny a posilovány tyto kompetence:

- **Kompetence k učení** (časový komfort při dokončování započaté práce, podpora samostatnosti a tvořivosti, podpora vlastní zodpovědnosti, jsou uplatňovány prvky pozitivní motivace, žáci jsou vedeni ke kritickému hodnocení a sebehodnocení, jsou podporováni v realizaci vlastních nápadů),
- **Kompetence k řešení problémů** (účastníci jsou vedeni k práci s chybou – chyba jako nezbytná součást dalšího rozvoje a vývoje v oblasti poznávání a vzdělávání, jsou vedeni jak k samostatnosti, tak k práci v týmu, společně řeší problémové situace a konflikty, hledají správná řešení),
- **Kompetence komunikativní** (účastníci jsou vedeni a podněcováni ke vzájemné spolupráci a komunikaci, rozpoznávají vhodné a nevhodné chování i v komunikativní úrovni, jsou vytvářeny situace pro vyjádření svého názoru a zapojení se do řízené diskuze),
- **Kompetence sociální a interpersonální** (účastníci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci a respektování osobnostních odlišností každého jedince, jsou vedeni k dodržování nastavených pravidel a nesou vlastní zodpovědnost za jejich porušování, je vytvářena příjemná atmosféra pracovního prostředí a sociální skupiny),
- **Kompetence občanské** (účastníci jsou neustále vedeni k vlastní zodpovědnosti, uvědomují si svá práva, ale i povinnosti, jsou vedeni k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních)
- **Kompetence k trávení volného času** (účastníci se učí smysluplně využívat a trávit svůj volný čas, jsou jim nabízeny různé aktivity podporující rozvoj a vývoj v osobnostní i sociální oblasti, jsou vedeni ke kritickému posouzení svých individuálních schopností a možností podle vrozených dispozic a volit tak správný výběr zájmových a volnočasových činností)

3. **Konkrétní cíle vzdělávání**

Vzdělávací program má dlouhodobý charakter. V rámci programu je tvořen roční plán, ve kterém jsou zohledňovány výsledky evaluace předchozího období. Hlavním záměrem tohoto programu je navázat z jedné strany na předškolní výchovu a ze strany druhé na školní vzdělávání a samozřejmě doplňovat na odborné úrovni výchovu rodinnou. Samozřejmostí při dosahování tohoto cíle je individuální přístup ke každému jednotlivci a vedení k celkovému osobnostnímu rozvoji s přihlédnutím na rozvoj schopností nadaných žáků. Poskytujeme zájmové vzdělávání se zaměřením na aktivní a tvořivý přístup žáků. Snažíme se rozvíjet komunikační dovednosti v českém jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. Vedeme žáky k hodnotám a tradicím a v neposlední řadě je podporován rozvoj pohybových, výtvarných a hudebních dovedností. Při tvorbě konkrétních vzdělávacích projektů je pak vycházeno zejména z potřeb dětí, možností a podmínek školy a školní družiny. K tomu, abychom při naplňování cílů a záměrů dosáhli co nejlepších výsledků, jsou používány moderní formy a metody práce s dětmi. Důraz je kladen na prožitkové a kooperativní učení formou her a zábavných činností, spontánních i řízených, neboť se v nich nejlépe uplatní dětská zvědavost, potřeba uplatňovat své nápady a objevovat nové věci. Děti jsou aktivní na základě svého zájmu a rozhodnutí.

4. **Formy a obsah vzdělávání školní družiny**

ŠD zabezpečuje náplň volného času v době před a po vyučování. Časové rozvržení a uspořádání se řídí základními pravidly psychohygieny a to tak, aby podporovala zdravý

duševní, tělesný a sociální vývoj dítěte. Hlavním prostředkem činnosti v ŠD je hra založená na zážitku účastníků.

Pravidelná výchovná činnost – každodenní činnost v odděleních vychází z týdenní skladby zaměstnání a měsíčního plánu, představuje organizované aktivity.

Příležitostná zájmová činnost – přesahuje rámec jednoho oddělení, není zahrnuta do týdenní skladby činností, odvíjí se od měsíčního plánu (soutěže, divadlo...)

Spontánní činnost – v ŠD je spontánní činnost zahrnuta do denního režimu oddělení

Nabídka skupinových aktivit (kroužky)- může se každoročně měnit podle zájmu dětí. Aktuální zájmové kroužky jsou uvedeny v Celoročním plánu ŠD.

5. **Kroužky** - v rámci pobytu ve ŠD se děti mohou zapojit do zájmových kroužků, které jsou vedeny vychovatelkami. Vychovatelka, která kroužek vede, rozděluje své děti, které se do kroužku nepřihlásily, do ostatních oddělení.

Sportovní a turistický kroužek: je zaměřen na rozvoj hrubé motoriky, rychlosti, pružnosti, na koordinaci pohybu. Děti se učí týmové hře, sportovnímu chování, bezpečnosti při pohybu, vytrvalosti. Při turistických vycházkách poznávají okolí Ledenic.

Čtenářský kroužek: cílem je podporovat u dětí rozvoj čtenářských schopností, zájem o četbu, vytváření si vztahu k psanému i mluvenému slovu. Obsahem je práce s texty i mluveným slovem, seznámení se s různými knižními žánry, dramatizace, práce se čtenářským deníkem, hry.

Háček a jehlou: je zaměřen na rozvoj jemné motoriky, trpělivosti, kreativity, soustředění. Děti se budou učit základům háčkování a vyšívání.

Vaření aneb „holky a kluci v akci“: náplní kroužku je kromě přípravy vlastních pokrmů i tematika racionální výživy, zdravé a nezdravé potraviny, výběr a nákup potravin, porozumění údajům na obalech potravin, sestavení jídelníčku, příprava slavnostní tabule, etiketa stolování.

6. Délka, časový plán a organizace ve školní družině

- ředitel školy stanovuje rozsah denního provozu školní družiny a rozvrh činnosti
- ranní provoz školní družiny začíná každý den ráno v 6:00 hodin a končí v 7:45 hodin, odpolední provoz začíná po skončení vyučování a končí v 16:45 hodin.
- V době školních prázdnin je družina v provozu pouze v případě přihlášení nejméně deseti účastníků, kteří se k prázdninové docházce přihlašují nejdéle týden před začátkem prázdnin.
- Do školní družiny přicházejí účastníci po skončení vyučování pod vedením vychovatelky. Pokud mají děti další vyučování, předá děti vychovatelce ŠD učitel/ka, který/á zajišťuje dozor v jídelně. Na zájmové kroužky a do ZUŠ odcházejí a vracejí se děti sami na základě písemného svolení zákonných zástupců, nebo je vyzvedává a vrací vedoucí kroužku.

- Ze ŠD si přebírají zákonní zástupci děti osobně (mohou uvést i další osoby oprávněné k vyzvednutí) nebo mohou písemně požádat, aby dítě odcházelo ze ŠD samo v určenou hodinu.
- Docházka přihlášených účastníků je povinná. Každou nepřítomnost je nutno řádně omluvit.
- Výjimečně lze uvolnit účastníka dříve jen na písemnou žádost, která musí obsahovat datum, hodinu odchodu a podpis. Bez této žádosti nebude účastník uvolněn.
- Písemná žádost (na celý školní rok) je nutná při uvolňování účastníka na mimoškolní aktivity (ZUŠ, kroužky aj.). Za cestu účastníka do kroužků, popř. zpět do ŠD nese vychovatelka zodpovědnost.
- V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny dle potřeb rodičů zajištěna za stejných podmínek.
- Doba pobytu účastníka ve školní družině se řídí údaji uvedenými na zápisním listu.
- Během pobytu ŠD venku jsou osobní věci účastníka (aktovky, oblečení) uzamčeny v družině.
- Pokud ŠD využije i jiné prostory školy je za přechody účastníků vždy zodpovědná vychovatelka.

7. Obsah vzdělávání

Jazyk a jazyková komunikace:

- správná výslovnost a tempo řeči
- půjčování knih
- vzájemné předčítání
- rétorické soutěže
- slovní hry

Člověk a jeho svět:

- poznávání a využívání volného prostoru a klidného prostředí v okolí školy
- základní pravidla dopravní výchovy – pravidla silničního provozu a bezpečnost při pohybu na dopravních komunikacích
- poznávání místa, kde žáci žijí včetně historických a společenských souvislostí

Lidé kolem nás:

- tolerance odlišností jiných lidí, včetně odlišností národnostních (etnické menšiny)
- vzájemná spolupráce a kooperace
- úcta a pokora ke starším lidem
- respektování svobody, soukromí a individuálního prostoru každého jedince

Rozmanitost okolí s využitím výhody klidného prostředí městyse:

- odlišnosti a změny v přírodě dané změnou ročního období
- pohyb na volném přírodním prostranství v okolí školy
- poznávání fauny a flóry
- znalost základů ekologie, třídění odpadu, šetrnosti k životnímu prostředí

Umění a kultura:

- rozvíjení estetického cítění
- divadelní představení v místním kinosále
- malování a kreslení
- vyrábění drobných dárků

Člověk a zdraví:

- poznávání sebe sama a uvědomování si vlastní identity
- znalost základních hygienických návyků
- pohybové hry

Člověk a svět práce:

- znalost různých profesí
- orientace v profesích svých rodičů
- základní znalost bezpečnosti při práci
- sestavování stavebnic dle vlastní fantazie

8. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zařazení účastníka se speciálními vzdělávacími potřebami do školní družiny, tato úzce spolupracuje s vyučujícími a zákonnými zástupci účastníka, a nastaví tak co nejlépe podmínky pro pobyt ve školní družině.

Účastníci nadaní

Pokud je ve školní družině mimořádně nadaný účastník, ŠD po něj nastaví dostatečně podnětné prostředí pro další rozvoj. I v tomto případě vychovatelka úzce spolupracuje s pedagogy tak, aby byly žákovi nabídnuty takové formy a metody práce, které by ho neustále motivovaly a podněcovaly k dalšímu rozvoji.

9. Chování účastníků

- Účastníci ŠD se řídí pokyny vychovatelky, pravidly vnitřního řádu školy a dodržují bezpečnostní předpisy, se kterými byli seznámeni.
- Chovají se tak, aby neohrozili bezpečnost a zdraví svoje ani svých spolužáků.
- Pokud účastník narušuje soustavně řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen.
- Za účastníka, který byl ve škole a do školní družiny se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
- Účastník bez dovolení neopouští místnost ŠD, chová se slušně, k dětem je ohleduplný, neběhá po místnosti, aby neublížil sobě ani ostatním, nepere se se spolužáky, nepoužívá vulgární slova.
- Při vycházkách se účastníci chovají ukázněně, dbají dopravních předpisů a jsou povinni uposlechnout všech pokynů vychovatelky.

- Při sportovních a tělovýchovných činnostech dbají účastníci na svou bezpečnost. Cvičení na různém nářadí probíhá pouze pod dozorem vychovatelky.
- S hračkami, hrami, stavebnicemi a ostatním majetkem zachází účastníci opatrně, šetří jej a opatrují. Dbají na pořádek v šatně, ve třídě i ostatních prostorách ŠD.

10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

- O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Za pobyt dětí ve školní družině je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje ředitel školy. Poplatek se platí za uplynulé období. Pokud za účastníka není zaplacen poplatek, ředitel školy může rozhodnout o jeho vyřazení z družiny.
- Do ŠD se žáci 1. ročníku přihlašují písemně při zápisu do 1. třídy a při zápisu do ŠD (do konce dubna a 1. den školního roku). Dítě je možné odhlásit kdykoliv během školního roku (písemná žádost rodičů).
- Rodiče nebo jiní zákonní zástupci účastníka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny sdělí písemně na zápisovém lístku rozsah docházky účastníka a způsob odchodu žáka ze ŠD. Omluvu nepřítomnosti účastníka, odchylky od docházky, nebo pokud má účastník odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, jež je obvyklé a je uvedeno na zápisovém lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost písemně. Předem známou nepřítomnost účastníka v družině rodiče oznámí písemně.
- V docházkovém sešitě je zaznamenán příchod a odchod účastníka ŠD.

11. Platební podmínky:

- O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Za pobyt dětí ve školní družině je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje ředitel školy. Poplatek se platí za uplynulé období v prosinci a v červnu. Pokud za účastníka není zaplacen poplatek, ředitel školy může rozhodnout o jeho vyřazení z družiny.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví:

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří prostor pro zdravý vývoj žáků v bezpečném a klidném prostředí. Zajistí pitný režim. Podporuje dobré mezilidské vztahy – mezi dětmi, vychovatelkami a rodiči i širokou veřejností. Bezpečnost ve všech prostorách užívaných ŠD je zajištěna příslušnými řády. V dalších prostorách se výhradně řídí pokyny vychovatelek či pedagogických pracovníků. V ŠD je k dispozici vybavená lékárnička, případné úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů.

13. Krizový plán při nevyzvednutí dítěte

- V případě nevyzvednutí účastníka vychovatelka vyrozumí zákonného zástupce, popřípadě o vzniklé situaci informuje ředitele školy
- volat Policii ČR

- volat sociální pracovníci

14. Evaluační plán a autoevaluační plán

- **Vychovatelka:**

- práce vychovatelek – ochota v tvořivosti a rozmanitost zadávaných úkolů
- empatický přístup
- individuální rozvoj účastníků, spolupráce s rodiči a pedagogy
- rozvoj účastníka jako osobnosti
- plnění vzdělávacích cílů
- podpora účastníků nadaných
- prevence sociálně patologických jevů

- **Účastník:**

- učí se pojmenovat a posoudit výsledky své práce
- uvědomuje si, do jaké míry dosahuje stanovených cílů či co ještě potřebuje udělat k jejich dosažení
- společně s vychovatelkami a pedagogy hledá, jak se dále rozvíjet
- pochválí spolužáky
- kriticky vyhodnotí a ohodnotí své schopnosti a dovednosti ve vztahu k nastaveným aktivitám

Platnost: .....

Účinnost: .....

Ledenicích dne .....

Mgr. Vladislav Šesták
ředitel školy

.....

razítko